

Laila Bäckmark
og
Eva Reiten Sæta

Prosjektet
”Bibliotekar i faglig
kontorfelleskap”

Sluttrapport

Høgskolen i Hedmark
Informasjonsrapport nr. 2 – 2007

Fulltekstutgave

Utgivelsessted: Elverum

Det må ikke kopieres fra rapporten i strid med åndsverkloven og fotografiloven eller i strid med avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

Forfatterne er selv ansvarlige for sine konklusjoner. Innholdet gir derfor ikke nødvendigvis uttrykk for Høgskolens syn.

Informasjonsrapport nr. 2 - 2007
© Forfatterne/Høgskolen i Hedmark
ISBN: 978-82-7671-649-8
ISSN: 1502-2374

Høgskolen i Hedmark

Tittel: Prosjektet ”Bibliotekar i faglig kontorfellesskap”. Sluttrapport			
Forfattere: Laila Bäckmark og Eva Reiten Sæta			
Nummer: 2	Utgivelsesår: 2007	Sider: 23	ISBN: 978-82-7671-649-8 ISSN: 1502-2374
Oppdragsgiver:			
Emneord: Kontorplass, bibliotekar, samarbeid, fagmiljø, faglig kontorfellesskap			
<p>Sammendrag: Ved å plassere bibliotekarkompetanse inn i et faglig kontorfellesskap, ønsket vi å finne ut om dette førte til bedre samhandling mellom bibliotek og faglig ansatte. Prosjektet hadde tre delmål: 1) Gi bedre FoU-støtte. 2) Gi bedre undervisningsstøtte. 3) Samlingsutvikling mer tilpasset FoU og undervisningen ved instituttet. Prosjektperioden var hele året 2006. Bibliotekaren har arbeidet halve dager på kontor i fagmiljøet, resten av dagen har hun arbeidet i biblioteket.</p> <p>Sluttrapporten bygger på en kartlegging av henvendelser gjort av utplassert bibliotekar og en spørreundersøkelse foretatt etter endt prosjektperiode. Hovedfunnene viser at respondentene ønsker at institusjonen for framtida skal tilrettelegge for bibliotekar i faglig kontorfellesskap fordi dette medfører at de bruker biblioteket mer og bibliotekets ressurser blir bedre utnyttet.</p> <p>Prosjektet ble utført ved Institutt for naturvitenskap og teknologi, LUNA, Høgskolen i Hedmark. Vi mener ordningen også kan overføres til andre fagområder. Bibliotekarens tidsressurs ute i fagmiljøet bør vurderes ut fra fagmiljøets størrelse og omfang av forskning og masterstudier.</p>			

Høgskolen i Hedmark

Title: Project "Librarian in a faculty office environment". Final report			
Authors: Laila Bäckmark and Eva Reiten Sæta			
Number: 2	Year: 2007	Pages: 23	ISBN: 978-82-7671-649-8 ISSN: 1502-2374
Financed by:			
Keyword: Workplace, librarian, cooperation, academic department, faculty office environment			
<p>Summary: By placing a qualified librarian in a faculty office environment, we wished to determine if this contributed to better interaction between the library and faculty members. The project had three intermediate goals: 1) Give better support for research and development. 2) Give better support for teaching. 3) Develop library collection more tailored toward research, development and teaching at the institute. The project period was the entire year of 2006. The librarian worked half-days at an office in the academic department and the rest of the day at the library.</p> <p>The final report is based on an examination of requests done by the deployed librarian and a questionnaire undertaken at the completion of the project period. The main findings show that the respondents want the institution to continue accommodating a librarian in the faculty office environment because this results in increased use of the library and better utilization of library resources.</p> <p>The project was carried out at the Institute of Natural Science and Technology, LUNA, Hedmark University College, Norway. We believe that the arrangement can be implemented also in other academic fields. The librarians' time allotment in the academic department should be determined by the department's size and the scope of its research and master's programs.</p>			

MÅL FOR PROSJEKTET

Ved å plassere bibliotekarkompetanse i et faglig kontorfellesskap, ønsket vi å finne ut om dette fører til bedre samhandling mellom bibliotek og faglig ansatte. Det er et tiltak for å tilpasse bibliotekets tjenester best mulig til brukernes behov. Bibliotekaren med kontaktansvar for Institutt for naturvitenskap og teknologi har hatt sitt faste kontor i fagmiljøet i Biohuset. Hun har arbeidet halve dager ved dette kontoret, resten av dagen har hun arbeidet i biblioteket.

Prosjektperioden har vært hele året 2006.

Bakgrunn:

- Biblioteket manglet en kontorplass
- Stor fysisk avstand fra biblioteket til faglig ansatte i Biohuset
- Økning i antall elektroniske tjenester og digitale informasjonsressurser

Prosjektet har tre delmål:

1. Gi bedre FoU-støtte
2. Gi bedre undervisningsstøtte
3. Samlingsutvikling mer tilpasset FoU og undervisningen ved instituttet

Sluttrapporten bygger på følgende evalueringer:

- En kartlegging av samhandlingen mellom bibliotek og fagmiljøet i form av type henvendelser
- En spørreundersøkelse foretatt etter endt prosjektperiode

KARTLEGGING AV SAMHANDLINGEN MELLOM BIBLIOTEK OG FAGMILJØET I FORM AV TYPE HENVENDELSER

I prosjektperioden ble alle henvendelser til bibliotekaren notert ned. De ulike typene henvendelser ble etterpå samlet opp i fem hovedgrupper slik figuren på neste side viser. Omfanget av henvendelsene i form av tid var vanskelig å kartlegge, da en henvendelse kunne ta alt fra fem minutter til over en time.

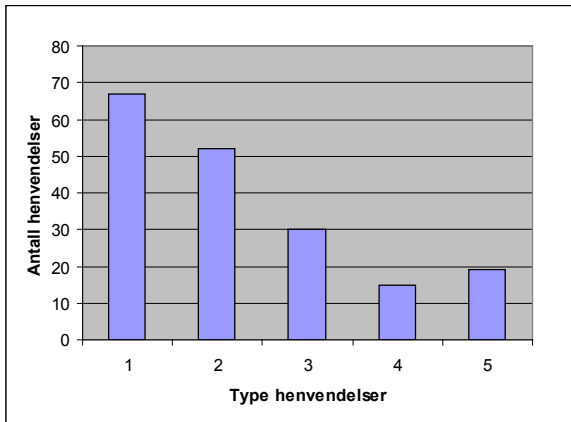
Kartleggingen viser at bibliotekaren har hatt mange henvendelser vedrørende innkjøp av litteratur til biblioteket. Dette samarbeidet gjør at bibliotekets dokumentsamling er blitt bedre tilpasset instituttets forskning og undervisning.

Nest flest type henvendelse er samlet i hovedgruppen Databaser. Her gjelder det både kartlegging av opplæring i bruk av bibliotekets databaser og veiledning i nye databaser. Det har vært en fordel at veiledningen skjedde med en gang, der og da, når brukeren har hatt behov for hjelp. Presentasjon og opplæring av nye databaser har det vært mulig å ta i små grupper i instituttets egne lokaler. Dette er en ny mulighet som har fungert bra.

Veiledning i bibliotekets lånerutiner, fornyinger og reserveringer av lån har vært ekspedert raskt. Det har vært et lite antall henvendelser vedrørende referansearbeid. Med det menes søk av litteratur på et konkret tema.

I den siste gruppen, Diverse, er det samlet alt vedrørende kommunikasjon, som f.eks. rask kontakt med nyansatte for å gi informasjon og opplæring, og deltakelse på instituttmøtene.

Forklaring til figuren:

Kolonne 1 **LITTERATUR**

Henvendelser vedrørende innkjøpstips om ny faglitteratur, bestille faglitteratur, sjekke nye utgaver på pensumslistene, veiledning APA-standard i forbindelse med litteraturlister, o.s.v.

Kolonne 2 **DATABASER**

Veiledning/opplæring i bruk av bibliotekets ulike databaser o.s.v.

Kolonne 3 **UTLÅNSRUTINER**

Henvendelser vedrørende fornying av lån, fjernlånsbestillinger, o.s.v.

Kolonne 4 **REFERANSEARBEID**

Veiledning og søk i bibliotekets ulike databaser på et konkret tema.

Kolonne 5 **DIVERSE**

Opplæring nyansatte, snakke med instituttleder, gi info om teknisk feil i databaser, deltagelse på instituttmøter (presenterte prosjektet), søkekurs til studentene.

SPØRREUNDERSØKELSE BLANT FAGMILJØET (BRUKERNE) OM DERES ERFARINGER MED PROSJEKTET

Det ble gjennomført en anonym spørreundersøkelse 26.04.2007. Spørreskjema ble delt ut til de faglig tilsatte som har kontor i Biohuset. 16 av 19 respondenter svarte. Evalueringsskjemaet inneholdt 16 påstander hvor respondentene skulle krysse av for enig – uenig på en skala fra 1 til 5. Vi oppsummerer her tilbakemeldingen innen de ulike delmålene.

Gi bedre FoU-støtte (delmål 1)

Gi bedre informasjon og veiledning om elektroniske kilder, søking, bruk av EndNote, Forskdok og om publisering i HHs skriftserie.

90 % av respondentene svarer at de er enig/nokså enig i at de har fått bedre informasjon om elektroniske informasjonsressurser og bedre veiledning i å søke i databaser. Når det gjelder EndNote, ForskDok og publisering er det 30 % som sier seg enige/nokså enig i at de har fått bedre informasjon og veiledning.

Gi bedre undervisningsstøtte (delmål 2)

Bidra til bedre integrering av informasjonskompetanse (søkeopp-læring, kildekritikk, referansehandtering med mer) i undervisninga, samarbeid om oppdatering av pensumslister, veiledning i utforming av litteraturlister)

47 % av respondentene svarer enig/nokså enig i at informasjonskompetanse

er blitt bedre integrert i undervisningen. 58 % er enig/nokså enig i at prosjektet har ført til et bedre samarbeid om pensumlitteratur, oppdatering og utforming av litteraturlister.

Samlingsutvikling mer tilpasset FoU og undervisningen ved instituttet (delmål 3)

Innkjøp av nye bøker, nye tidsskriftabonnementer og databaser.

63 % er enig/nokså enig i at trykte og digitale kilder er blitt bedre tilpasset undervisningen og forskningen ved instituttet.

Bedre bruk av bibliotekets tjenester

Har brukerne fått god veiledning i bruk av BIBSYS og andre av bibliotekets tjenester?

81 % av respondentene svarer at de er enig/nokså enig i at bibliotekar til stede i fagmiljøet har bidratt med god veiledning i bruk av BIBSYS, og det har bidratt til at de har tatt flere av bibliotekets tjenester i bruk.

Brukernes besøk i det fysiske biblioteket

Har *Bibliotekar i faglig kontorfellesskap* hatt betydning for brukernes besøksfrekvens i det fysiske biblioteket?

25 % svarer at det har ført til at de besøker biblioteket sjeldnere, 31 % sier at de nå besøker biblioteket oftere, mens de øvrige ikke har endret sin bruk av det fysiske biblioteket.

Bør institusjonen for framtida tilrettelegge for *Bibliotekar i faglig kontorfellesskap*?

De 14 respondentene som har svart på spørsmålet svarer Ja. To har ikke svart. Her er et representativt utvalg av ansattes begrunnelser for at ordningen bør fortsette:

- «Ja, absolutt; det gjør at vi faglig ansatte bruker biblioteket mer; det gjelder alle biblioteketjenester.»

- «Ja, det synliggjør bibliotekressursen i den daglige virksomheten, hindrer isolering av biblioteket som en atskilt avdeling og senker skranken i forhold til løpende informasjonsbehov.»
- «Ja, ... ellers tror jeg ikke at jeg hadde vært obs på og benyttet de mange tilbudene biblioteket har.»
- «Det blir mye lavere terskel for å ta kontakt og søke hjelp, man får hjelp når man trenger det ...»
- «Det er langt enklere å spørre om det jeg trenger, enn å bli kurset av og til.»
- «Dette vil være til stor hjelp da vi sparer tid og vi har en bestemt person å forholde oss til, ... bibliotekaren kan faget og er oppdatert på ny litteratur.»

Oppsummering av tilbakemeldingene i spørreundersøkelsen

Flertallet av respondentene sier seg enig/nokså enig i at *Bibliotekar i faglig kontorfellesskap* har betydd:

- bedre informasjon og bedre veiledning i å søke i databaser
- bedre samarbeid om oppdatering av pensumlister og utforming av litteraturlister
- at utvalget av trykte og digitale kilder er blitt bedre tilpasset undervisningen og forskningen ved instituttet
- at de har tatt flere av bibliotekets tjenester i bruk

Mindre enn en tredel av respondentene sa seg enig/nokså enig i at de hadde fått bedre informasjon eller veiledning i EndNote, ForskDok og Publisering. På disse områdene er det altså et forbedringspotensial.

BIBLIOTEKARENS ERFARINGER

- Bibliotekaren ble en del av det daglige miljøet ved instituttet

Ved å ha kontor plass i det faglige kontor fellesskapet ble man en del av det daglige miljøet på instituttet. Det å hilse om morgenen, møtes i korridorene og spise lunsj sammen med de faglige ansatte gjorde at man ble godt kjent. Den daglige kommunikasjon som gjorde at man fikk vite mer hva de arbeider med, hva som skjer ved instituttet. Motsatt ble også de ansatte mer oppdatert på hva som skjer innen bibliotek tjenesten.

- Bibliotekaren ble mer synlig og lettere tilgjengelig.

Bibliotekaren ble mer synlig og lettere tilgjengelig for de ansatte ved å daglig være tilstede i kontor fellesskapet. Økt nærhet til bibliotek tjenestene gjorde at de faglige ansatte fikk raskere hjelp. Mange av henvendelsene ble ekspedert der og da, når de trengte hjelp. Det kunne være søkeveiledning i nye databaser, veiledning i bestilling av litteratur, utlånsrutiner o.s.v.

- Bibliotekaren fikk rask og god kontakt med nyansatte.

Nyansatte fikk god kontakt med biblioteket og bibliotekets tjenester helt fra start. Særlig lett ble det å gi opplæring i alle bibliotekets databaser. Det ble gjort tidlig og underveis når det passet den nyansatte. En viktig start for å skape et fremtidig, godt samarbeid med biblioteket.

- Bibliotekaren synes det har vært lettere å gi informasjon og opplæring i nye databaser.

Bibliotekaren synes det har vært lettere å nå de faglig ansatte både når det

gjelder å gi informasjon om og å gi opplæring i nye bibliotektenester, som f.eks. det å synliggjøre og ta i bruk nye databaser. Særlig det å kurse få deltakere av gangen har vært vellykket.

BØR ORDNINGEN «BIBLIOTEKAR I FAGLIG KONTORFELLESSKAP» VIDEREFØRES?

Respondentene/brukerne svarer, kort oppsummert, at institusjonen for framtida bør tilrettelegge for *Bibliotekar i faglig kontorfellesskap* fordi dette medfører at de bruker biblioteket mer og at bibliotekets ressurser blir bedre utnyttet. Det senker terskelen for å søke hjelp i forhold til de løpende informasjonsbehov. Bibliotekaren er til stede og kan bistå med tjenester når brukeren trenger det.

Bibliotekaren mener at prosjektet har gitt et godt grunnlag og muligheter framover for å forbedre og utvikle nye tjenester sammen med de faglig ansatte. Bl.a. å få til mer integrering av bibliotekundervisning i ordinær undervisning og mer brukeropplæring, spesielt i små grupper.

Prosjektet bør også kunne overføres til andre fagområder der fagmiljøet sitter samlet i kontorfellesskap og er av en viss størrelse. Bibliotekarens tidsressurs for tilstedeværelse i fagmiljøet kan vurderes.

VEDLEGG

Prosjektbeskrivelsen (s. 20-21)

Spørreskjema for evaluering av prosjektet (s. 22-23)

PROSJEKT: Bibliotekar i et faglig kontorfellesskap	
Prosjektets MÅL	Ved å plassere bibliotekarkompetanse inn i et faglig kontorfellesskap i Biohuset, ønsker vi å finne ut om dette fører til bedre samhandling mellom bibliotek og faglig ansatte når det gjelder FoU og undervisning, slik at bibliotekets tjenester blir best mulig tilpasset brukernes behov.
Bakgrunn	<ul style="list-style-type: none"> • Biblioteket manglet en kontorplass. • Stor fysisk avstand fra biblioteket til faglig ansatte i Biohuset. • Økning i antall elektroniske tjenester og digitale informasjonsressurser.
Delmål	<p>Delmål 1</p> <p>Gi bedre FoU-støtte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge bruk av/behov for referansetjenester, publiseringstjenester og registreringstjenester. • Informere og veilede i å søke i forskningsdatabaser. • Informere og veilede i bruk av EndNote. • Informere og veilede i registrering i Forskdok. • Informere og veilede i publikasjonsarbeid. <p>Delmål 2</p> <p>Gi bedre undervisningsstøtte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Få informasjonskompetanse bedre integrert i undervisningen. • Gi støtte i fagplanutvikling. • Informasjon, søkeopplæring til studentene. • Kildevurdering og kildekritikk. • Informasjon og veiledning til mastergradstudentene i bruk av EndNote. • Samarbeid om pensumslitteraturen og støttelitteraturen. (nye fagbøker og nye utgaver av pensumslitteraturen) <p>Delmål 3</p> <p>Samlingsutvikling mer tilpasset FoU og undervisningen ved instituttet</p> <p>Innkjøp av nye bøker og nye tidsskriftabonnement.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ønsker vedrørende faglige databaser. • Ønsker vedrørende elektroniske tidsskrifter i fulltekst. • Lån fra bibliotekets samlinger: veiledning i utlån, reserveringer og fornyinger.

Prosjektperiode	Hele året 2006. Frist for ferdig sluttrapport er 1. februar 2007
Deltakere i prosjektet	Prosjekteier: Hovedbibliotekar Britt Elise Hjortnes Wold Prosjektansvarlig: Bibliotekleder på LUNA Eva Reiten Sæta Prosjektleder: Avd.bibliotekar Laila Bäckmark
Kostnad	Prosjektleder vil bruke noe arbeidstid (tidsressurs) på møter, evaluering og skriving av sluttrapport.
Gjennomføring	Prosjektansvarlig og prosjektleder vil ha statusmøter en gang i måneden. Det vil bli laget en statusrapport halvveis i prosjektet, og det vil bli skrevet en sluttrapport like etter at prosjektet er fullført.
Evaluering	Kartlegging og brukerevaluering <ul style="list-style-type: none"> • Gjennom prosjektperioden kartlegges samhandlingen mellom bibliotek og fagmiljøet i form av type og omfang for de tre delmålene. • Det vil bli bedt om tilbakemelding fra fagmiljøet om deres erfaringer fra prosjektet. <p>På bakgrunn av erfaringene fra prosjektet vil det bli vurdert om ordningen videreføres og/eller eventuelt overføres til andre fagområder.</p>

Evaluering av prosjektet

Bibliotekar i et faglig kontorfellesskap

Enig - Uenig

	1	2	3	4	5
Gi bedre FoU-støtte:					
Jeg har fått bedre informasjon om ulike elektroniske informasjonsressurser					
Jeg har fått bedre veiledning i å søke i databaser					
Jeg har fått bedre informasjon om EndNote					
Jeg har fått bedre veiledning i bruk av EndNote					
Jeg har fått bedre informasjon om ForskDok og publiseringskanaler					
Jeg har fått bedre veiledning om publisering i HHs skriftserie					
Kommentar?					
Gi bedre undervisningsstøtte:					
Informasjonskompetanse (søkeopplæring og kildekritikk) er blitt bedre integrert i undervisningen					
Samarbeid om pensumlitteratur og støttelitteratur er blitt bedre					
Jeg har fått støtte i oppdatering og utarbeidelse av pensumlistor (nye fagbøker og nye utgaver av pensumlitteraturen)					
Jeg har fått hjelp i arbeidet med utforming/formatering av litteraturlister					
Kommentar?					
Bedre samarbeid om innkjøp av bøker, tidsskriftabonnementer og databaser:					
Litteraturinnkjøp er blitt bedre tilpasset FoU og undervisningen ved instituttet					
Faglige databaser og elektroniske tidsskrifter er blitt bedre tilpasset FoU og undervisningen					
Kommentar?					
Bedre bruk av bibliotekets tjenester:					
Bibliotekar har bidratt med god veiledning i bruk av BIBSYS (søk, bestillinger, reserveringer og fornyinger)					
<i>Bibliotekar i et faglig kontorfellesskap</i> har bidratt til at jeg bruker nye/flere av bibliotekets tjenester					

Kommentar?					
------------	--	--	--	--	--

Hvordan har *bibliotekar i et faglig kontorfellesskap* virket inn på dine besøk det fysiske biblioteket?
Kryss av:

Sjeldnere besøk	Ingen påvirkning	Oftere besøk
-----------------	------------------	--------------

Mener du at institusjonen for framtida bør tilrettelegge for *bibliotekar i et faglig kontorfellesskap*?
Hvis JA - hvorfor? Hvis NEI – hvorfor?

Litt om deg:

Kryss av:

Jeg er tidligere Blæstad-ansatt	
Jeg er tidligere LUH-ansatt	
Jeg ble ansatt i LUNA 2004.08.01 eller senere	